

2308000104051002
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
ADVANCED ACCOUNTING AND AUDITING PAPER - IV

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **ADVANCED ACCOUNTING AND AUDITING PAPER - IV**
- c. Subject Code No : **2308000104051002**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. necessary calculation are the part of an answer

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English version

[Max.Marks.50]

Q.1 Answer the following questions.

15

- (1) If under the scheme of Capital Reduction, out of the preference dividend in arrears of Rs. 50,000 (which was not declared and not paid), Rs 20,000 is waived by preference shareholders then- .
 - a) Rs. 30,000 would be credited to Reduction Account
 - b) Rs. 20,000 would be credited to Reduction Account
 - c) Rs. 30,000 would be debited to Reduction Account
 - d) No entry will be made
- (2) Bonus share cannot be issued in which source -----
- (3) When preference shares are redeemed at a premium amount, provision for premium amount is made from -----
- (4) 50,000 Equity Shares of Rs. 10 each, Rs. 8 paid up on which 15% is the interim dividend declared, then the amount of dividend will be -----
- (5) Unpaid Dividend is shown in the balanced sheet under the head of
- (6) Pankita Co. Ltd. market value of Building is Rs. 3,50,000, which is 25% more to its book value, so under capital reduction scheme -----

- (7) Company can issue bonus shares out of sources of -----
- Reserve Capital
 - Capital Redemption Reserve
 - Profit created by revaluation of fixed assets
 - Development Rebate Reserve
- (8) If 12% HDFC loan is Rs. 5, 00,000 in trial balanced and interest paid is Rs. 30,000, then the amount of interest in the profit and loss account will be Rs.-----credit.
- (9) CDT calculated on -----
- (10) After the completion of the scheme of capital reduction, any credit balance of General Reserve Account is transferred to -----Account.
- (11) Total Capital Reduction Fund is Rs. 25, 00,000, total application of Capital Reduction Fund is Rs. 24, 50,000. So, closing balance of capital reduction fund will be-
- Debited to Goodwill Rs. 50,000
 - Credited to Goodwill Rs. 50,000
 - Debited to Capital Reserve Rs. 50,000
 - Credit to Capital Reserve Rs. 50,000
- (12) While applying scheme of reduction of capital, if there is decrease on asset side in the Balance Sheet -----
- Credit to Capital Reduction Fund account
 - Credit to Profit & Loss Account
 - Debited to Capital Reduction Fund Account
 - Debited to Profit & Loss Account
- (13) Which of the following balances cannot be used for redemption of Redeemable Preference?
- Credit balance of Profit & Loss Account
 - Employee Provident Fund
 - General Reserve
 - Dividend Equalisation Fund
- (14) The new shares can be offered to any person, if they are issued under provisions of----- act.
- Company Act
 - RBI Act

- (15) Jaya Ltd. issued 1200 Equity Shares of Rs. 50 at a premium of 10%. In order to redeem 1000 Redeemable Preference Shares of Rs. 100 each at premium of 10% the amount to be transferred to Capital Reserve Account will be -----

Q.2 Answer the following. (Any Four)

8

(1) The following items appeared in the trial balance on 31-3-2023:

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Provision for Income Tax	-	2,25,000
Advanced Payment of Income Tax (1-4-22)	2,16,000	-
Advanced Payment of Income Tax (Paid during the year) (2022-23)	2,30,000	

Assessment for the year 2021-22 has been completed during the year 2022-23 and tax liability is determined at Rs. 2, 34,000. Provision for the income tax is to be made at Rs. 2, 70,000 for the year 2022-23.

How would you show the above information in Company's Financial Accounts?

(2) The following is the information of a company:

(1) 12% Redeemable Preference Share Capital of	Rs. 5, 00,000.
(2) Divisible Profit	Rs. 2,99,600
(3) Securities Premium	Rs. 20,000

Company decided to redeem the preference share at 10% premium. For the purpose of redemption necessary equity share of Rs. 10 each were issued at discount of 4%.

Write journal entry for the new issue of equity share.

(3) How will you disclose the following items while preparing the balance sheet of a company as per Schedules -III of the companies Act 2013?

(1) Debenture Discount	(2) Bills Receivable
(3) Custom Deposit	(4) Proposed Dividend

(4) The directors agree to accept 60% by equity shares, 20% by cash and balance waived by them for their dues with the company for Rs. 6250. Pass journal entry for Capital Reduction.

(5) Avdhut Co. Ltd. Declared bonus to convert its partly paid shares into fully paid shares. The Balances on 31-3-23 are as under:

	Rs.
Equity share capital (each share of Rs. 100, paid Up to the extent of Rs. 75)	1,50,000
General Reserve	62,500
Securities Premium	37,500

Write necessary journal entries in the books of Avdhu company regarding bonus shares.

(6) Calculated the amount to be transferred to Capital Redemption Reserve Account in each of the following cases:

Redeemable Pref. Shares	Fresh issue of Shares
1) Rs. 10,00,000 to be redeemed at par	1) Rs. 6,00,000 at par
2) Rs. 10,00,000 at a premium of 10 %	2) Rs. 10,00,000 at par
3) Rs. 10,00,000 redeemable at par	3) Rs. 2,00,000 at a premium of 10%
4) Rs. 5,00,000 redeemable at premium of 5%	4) Rs. 2,50,000 at a premium of 10%

(7) Give the four particulars shows under the head "Contingent Liability and Commitment" in the Annual Accounts of the company.

(8) State of Sources of Bonus Share.

Q.3 Balance Sheet of Jay Ltd. As on 31-3-2023 as under:

13

Particulars	Notes	Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:		
(1) Shareholders Funds:		
(a) Share Capital: 5000 Equity Shares of Rs. 100 each		5,00,000
10% Cum Preference Shares of Rs. 10 each		3,00,000
b) Reserve and Surplus:		
Workers Accident Comp. Fund		20,000
(2) Non-Current Liabilities:		
(a) Long Term Borrowings		
12% Debentures		1,00,000
(3) Current Liabilities:		
(a) Trade Payables: Creditors		1,80,000
(b) Other Current Liabilities:		
Outstanding Deb. Interest		6000
Total		11,06,000
(II) ASSETS:		
(1) Non- Current Assets :		
(a) Fixed Assets:		
(1) Tangible Assets:		
Freehold Property		1,50,000
Leasehold Property		1,20,000
Plant & Machinery		3,50,000
(2) Intangible Assets: Goodwill		90,000
(b) Non-Current Investments		80,000
(c) Other Non-Current Assets:		
Preliminary Expenses		20,000
Profit & Loss A/c (Dr.)		1,00,000
(2) Current Assets:		
(a) Inventories: Stock		1,10,000
(b) Trade Receivables: Debtors		50,000
(c) Cash and Cash Equivalents: Cash balance		36,000
Total		11,06,000

Contingent Liability:

- (1) Preference dividend in arrears for 2 years.
- (2) Workers accident claim of Rs. 5000.

The following scheme of Capital Reduction was duly sanctioned by the tribunal:

- 1) Each equity share shall be sub-divided into ten fully equity shares of Rs. 10 each.
- 2) After sub-division equity shares are to be reduced to Rs. 6 each.
- 3) 10% Cum. Preference shares to be reduced by Rs. 3 per share.
- 4) Preference shareholders have agreed to waive 60% of preference dividend in arrears and accept cash for balance..
- 5) Debenture holders agreed to waive accrued and due interest and to take over free hold property of the book value of Rs. 40,000 at an agreed price of Rs60,000 in satisfaction of part of their claim.
- 6) The remaining freehold properties were valued at 1, 30,000.
- 7) Investment are sold for Rs. 90,000.
- 8) The creditors of Rs. 1, 00,000 accept settlement of their amount as to 90% there of by allotment of equity shares (of Rs. 6 each) as to 5% in cash and the balance being waived.
- 9) Workers accident claim is Accepted and paid.
- 10)The company recovered as damages a sum of Rs. 20,000 from third party and it was decided to utilise this sum to write off the capital loss.
- 11)The credit balance not being the outside liability is to be utilised.
- 12)Write off Rs. 20,000 from leasehold property.
- 13)The remaining amount is to be utilised in writing down plant and machinery.

Pass necessary journal entries in the books of company and prepare Balance Sheet after reduction.

OR

The Trial Balance of Harshidhdi Ltd. as on 31-3-2023 is as follows:

Debits	Rs.	Credits	Rs.
Land and Building	9,00,000	Equity Share Capital	12,75,000
Plant and Machinery	7,50,000	Share Forfeiture	
Furniture	1,50,000	Account	7500
Purchase	6,75,000	Security Premium	13,500
Cash and Bank	36,000	Capital Reserve	41,250

Long term Investments	3750	General Reserve	90,000
Bad Debt	11,250	Provident Fund	52,500
Contribution to Provident Fund	4500	10% Debentures	1,50,000
Office Expenses	60,000	Sales	13,87,500
Salary	45,000	Creditors	2,25,000
Audit fee	18,750	Bills Payable	15,000
Directors fee	1,12,500	Profit and Loss A/c	60,000
Interest on Debentures	7500	Public Deposit	45,000
Preliminary Expenses	11,250	Sundry Income	6750
		Bad Debt Reserve	6000
Advertisement Expenses	12,000		
Income tax paid in Advance	37,500		
Debtors	3,75,000		
Bills Receivable	22,500		
Stock (1-4-22)	37,500		
Patent	1,05,000		
	33,75,000		33,75,000

After considering the following information, prepare Final Accounts as per Schedule- III of the Company Act, 2013:

- (1) The closing stock on 31-3-23 was Rs. 56,250, out of which stock costing Rs. 12,500 is having market value of Rs. 16,250. Stock costing Rs. 5000 is having market value of Rs. 2500, remaining stock requires repairing expenses of Rs. 5000.
- (2) Make provision for Taxation at Rs. 1, 05,000.
- (3) Provide 10% bad debts and 5% bad debts reserve on debtors.
- (4) Provide depreciation at 10% on Land and Building and 5% on other Tangible Fixed assets.
- (5) Write off preliminary expenses.
- (6) Rs. 12,500 is required to be transferred to General Reserve from the current year's profit.

Particulars	Notes	Rs.
(I) EQUITY AND LIABILITIES:		
(1) Shareholders Funds:		
(a) Share Capital:		
39000 Equity Shares of Rs. 10 each fully paid up 16000 10% Redeemable Preference Shares of Rs. 10 each paid up		3,90,000 1,60,000
(b) Reserves and Surplus:		
Profit & Loss A/c		3,70,000
(2) Current Liabilities:		
(a) Trade Payables: Creditors		50,000
(b) Short Term Provisions: Provident Fund		42,000
Total		10,12,000
(II) ASSETS:		
(1) Non-Current Assets:		
(a) Fixed Assets		6,90,000
(2) Current Assets:		
		3,22,000
Total		10,12,000

On 1st April, 2023, Redeemable Pref. Shares are to be redeemed at a premium of 20%. The details of preference shareholders for 1200 preference shares are not traceable. The remaining pref. shareholders have been paid.

To redeemed preference shares, the necessary amount is to be taken from Profit & Loss A/c to Capital Redemption Reserve. One equity share as a bonus share for three equity shares is to be given from Capital Redemption Reserve.

Pass Journal Entries in the books of the company and prepare New Balance Sheet.

OR

(A) Shiv Ltd. had following balances on 31-3-2023:

	Rs.
5000 equity shares Rs. 10 each fully paid	50,000
2500, 7% Red. Pref. share Rs. 10 each Rs. 8 paid up	20,000
Profit and Loss Account (credit)	37,500
6% Debentures	12,500
Plant- Machinery	45,000
Investments	15,000

Additional Information:

- (1) The investments were sold for Rs. 18,750.
- (2) The debenture were redeemed at a premium of 5%.
- (3) Plant and Machinery had been revalued at Rs. 62,500.
- (4) Out of Capital Reduction Reserve, one share being issued as bonus for every four shares held.
- (5) The redeemable preference shares were redeemed at a premium of 10%.
Pass Journal Entries in the books of the company.

(B) Write the short notes on: (Any two)

6

- (1) Corporate Dividend Tax
- (2) Provisions of Companies Act 2013 for Redemption of Redeemable Preference Shares (Section-55)
- (3) Guideline of SEBI on Issue of Bonus Shares
- (4) Methods of Capital Reduction

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

15

1. મૂડી ઘટાડાની યોજના હેઠળ રૂ. ૫૦,૦૦૦ નું બાકી પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ(જે હજુ જાહેર થયું નથી અને ચુકવ્યું નથી) પૈકી રૂ. ૨૦,૦૦૦ નું પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ શેરહોલ્ડરોએ જતું કર્યું તો-
 - અ) રૂ. ૩૦,૦૦૦ મૂડી ઘટાડા ખાતે જમા થશે
 - બ) રૂ. ૨૦,૦૦૦ મૂડી ઘટાડા ખાતે જમા થશે
 - ક) રૂ. ૩૦,૦૦૦ મૂડી ઘટાડા ખાતે ઉધાર થશે
 - ડ) કોઈ નોંધ થશે નહિ
2. કંપની બોનસ શેર ક્યાં સાધનોમાંથી બહાર પાડી શકતી નથી?
3. જ્યારે રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો પ્રીમિયમ પરત કરવામાં આવે તો પ્રીમિયમની રકમની જોગવાઈ ક્યા ખાતેથી થશે?
4. કંપની પાસે રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૫૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર છે, જેના પર શેરદીઠ રૂ. ૮ ભરપાઈ થયેલા છે. જો કંપની ૧૫% લેખે વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવે તો ડિવિડન્ડની રકમ રૂ. _____ થશે.
5. નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ પાકા સરવૈયામાં ક્યા મથાળા હેઠળ દર્શાવાય છે?
6. પંકિતા કંપનીની મકાનની બજારકિંમત રૂ. ૩,૫૦,૦૦૦ છે. જે ચોપડે કિંમત કરતા ૨૫% વધારે છે. તેથી મૂડી ઘટાડા યોજના વખતે _____.
7. કંપની બોનસ શેર નીચેના સાધનોમાંથી બહાર પાડી શકશે-
 - અ) અનામત મૂડી
 - બ) મૂડી પરત અનામત
 - ક) કાયમી મિલકતના પુનઃમૂલ્યાંકનમાંથી ઉદ્ભવેલ નફામાંથી
 - ડ) વિકાસ વળતર અનામત
8. જો કા.સ માં ૧૨% ની HDFC લોન રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ના હોય અને ચૂકવેલ વ્યાજ રૂ. ૩૦,૦૦૦ આપેલ હોય તો નફા નુકશાન ખાતામાં વ્યાજની રકમ _____ ઉધારાશે.
9. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્ષ શેના પર ગણવામાં આવે છે?
10. મૂડી ઘટાડા કર્યા પછી જો પાકા સરવૈયામાં સામાન્ય અનામતની બાકી હોય તો તે _____ ખાતે લઈ જવી જોઈએ.

11. મૂડી ઘટાડા ભંડોળની કુલ પ્રાપ્તિ રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦, મૂડી ઘટાડા ભંડોળનો કુલ ઉપયોગ રૂ. ૨૪,૫૦,૦૦૦, તેથી મૂડી ઘટાડા ભંડોળની આખરની બાકી –

અ) રૂ. ૫૦,૦૦૦ પાઘડી ખાતે ઉધારવી
 બ) રૂ. ૫૦,૦૦૦ પાઘડી ખાતે જમા કરવી
 ક) રૂ. ૫૦,૦૦૦ મૂડી અનામત ખાતે ઉધારવી
 ડ) રૂ. ૫૦,૦૦૦ મૂડી અનામત ખાતે જમા કરવી

12. મૂડી ઘટાડાની યોજના વખતે મિલકત લેણા બાજુ ઘટાડો-

અ) મૂડી ઘટાડા ભંડોળ ખાતે જમા થાય છે
 બ) નફા નુકશાન ખાતે જમા થાય છે
 ક) મૂડી ઘટાડા ભંડોળ ખાતે ઉધાર થાય છે
 ડ) નફા નુકશાન ખાતે ઉધાર થાય છે

13. રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા માટે નીચેનામાંથી કઈ બાકીનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી?

અ) નફા નુકશાન ખાતાની જમા બાકી બ) કર્મચારી પ્રોવિડન્ટ ફંડ
 ક) સામાન્ય અનામત ડ) ડિવિડન્ડ સમતુલા ફંડ

14. _____ એક્ટમાં જણાવેલ શરતો મુજબ નવા શેરો યાલુ શેરહોલ્ડરો સિવાય બીજા ગમે તેને ઓફર કરી શકાય.

અ) કંપની એક્ટ બ) RBI એક્ટ
 ક) MRTTP એક્ટ ડ) બેન્કિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ

15. જયા લિ ના રૂ. ૧૦૦ નો એવા ૧૦૦૦ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૧૦% પ્રીમિયમમાંથી પરત કરવા માટે રૂ. ૫૦ નો એક એવા ૧૨૦૦ ઇક્વિટી શેર ૧૦% પ્રીમિયમથી બહાર પાડ્યા. જેથી નફામાંથી મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવાની રકમ થશે

Q.2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)

8

1. એક કંપનીની તા. ૩૧ મી માર્ચ ૨૦૨૩ ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે:

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
આવકવેરાની જોગવાઈ (૧-૪-૨૨)	-	૨,૨૫,૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (૧-૪-૨૨)	૨,૧૬,૦૦૦	-
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (૧-૪-૨૩)	૨,૩૦,૦૦૦	-

૨૦૨૨-૨૩ ના વર્ષ દરમિયાન ૨૦૨૧-૨૨ ના વર્ષની આકારણી પૂરી થઇ અને આવકવેરાની જવાબદારી રૂ. ૨,૩૪,૦૦૦ નક્કી થઇ. ૨૦૨૨-૨૩ ના વર્ષ માટે આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦ રાખવાની છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તમે કંપનીના વાર્ષિક હિસાબોમાં કેવી રીતે દર્શાવશો તે જણાવો.

૨. એક કંપનીની માહિતી નીચે મુજબ છે:

૧) ૧૨% ની રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦
૨) વહેવણીપાત્ર નફો	રૂ. ૨,૮૮,૬૦૦
૩) જામીનગીરી પ્રીમિયમ	રૂ. ૨૦,૦૦૦

કંપનીએ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી ૧૦% પ્રીમિયમ પરત કરવાનું નક્કી કર્યું. પરત કરવાના હેતુથી રૂ. ૧૦ નો એક એવા ઇકવીટી શેર ૪% વટાવે બહાર પાડ્યા. નવા શેર બહાર પાડવાની આમનોંધ લખો.

૩. કંપનીધારો ૨૦૧૩ ના શીડ્યુલ્ડ - ૩ મુજબ પાકા સરવૈયા તૈયાર કરતી વખતે નીચેની વિગતો ક્યા મુખ્ય શીર્ષક અને પેટા શીર્ષક હેઠળ દર્શાવાય તે જણાવો.
૧. ડિબેન્ચર વટાવ ૨. વેણીકુંડી ૩. કસ્ટમ ડિપોઝીટ ૪. સૂચિત ડિવિડન્ડ

૪. ડિરેક્ટરોએ તેમની વેણી રકમના ૬૦% રકમ ઇક્વિટી શેરોમાં, ૨૦% રકમ રોકડમાં સ્વીકારી અને બાકીની રૂ. ૬૨૫૦ ની રકમ તેઓએ જતી કરી છે. મૂડી ઘટાડા અંગે આમનોંધ લખો.

૫. અવધૂત કંપની લિ. એ તેના અપૂર્ણ ભરપાઈ શેરને પૂરા ભરપાઈ કરવામાં બોનસ જાહેર કર્યું. તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

ઇક્વિટી શેરમૂડી (રૂ. ૧૦૦ નો શેરદીઠ રૂ. ૭૫ ભરપાઈ)	૧,૫૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬૨,૫૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૩૭,૫૦૦

અવધૂત કંપનીના ચોપડામાં બોનસ શેર અંગે જરૂરી આમનોંધ લખો.

૬. નીચેના સંજોગોમાં 'મૂડી પરત અનામત ખાતે' કેટલી રકમ લઇ જવાશે તે જણાવો.

રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર	નવા બહાર પાડવાના શેર
૧. રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના મૂળકિંમતે પરત કરવાના	૧. નવા શેર રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ ના બહાર પાડ્યા

૨. રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરવાના	૨. નવા શેર રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના બહાર પાડ્યા
૩. રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ના મૂળકિંમતે પરત કરવાના	૩. નવા શેર રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ના ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા
૪. રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ના ૫% પ્રીમિયમે પરત કરવાના	૪. નવા શેર રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦ ના ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પાડ્યા

7. કંપનીના વાર્ષિક હિસાબોમાં “સંભવિત જવાબદારીઓ અને કમીટમેન્ટ” ના શીર્ષક હેઠળ બતાવવામાં આવતી ચાર વિગતો આપો.
8. બોનસ શેરના પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો.

Q.3 જય લિ. નું તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

13

વિગત	નોંધ	રકમ રૂ.
I) ઇક્વિટી અને દેવા		
(૧) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી : ૫૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ.		૫,૦૦,૦૦૦
૧૦૦નો૧૦% ના ક્યું. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો		૩,૦૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો: કામદાર અકસ્માત વળતર ફંડ		૨૦,૦૦૦
(૨) બિન ચાલુ દેવા		
(અ) લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણા ૧૨% ના ડિબેન્યર્સ		૧,૦૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવા:		
(અ) વેપારી દેવા: લેણદારો		૧,૮૦,૦૦૦
(બ) અન્ય ચાલુ દેવા ડિબેન્યર પર બાકી વ્યાજ કુલ		૬૦૦૦
		૧૧,૦૬,૦૦૦
(II) મિલકતો		
(૧) બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
(૧) દ્રશ્ય મિલકતો		
ફ્રિહોલ્ડ મિલકતો		૧,૫૦,૦૦૦
પટે રાખેલ મિલકતો		૧,૨૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ યંત્રો		૩,૫૦,૦૦૦
(૨) અદ્રશ્ય મિલકતો: પાઘડી		૮૦,૦૦૦
(બ) બિનચાલુ રોકાણો		૮૦,૦૦૦
(ક) અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો		

પ્રાથમિક ખર્ચા ન.નું ખાતું (ઉધાર)		૨૦,૦૦૦ ૧,૦૦,૦૦૦
(૨) ચાલુ મિલકતો		
(અ) માલસામગ્રી: સ્ટોક		
(બ) વેપારી લેણા :દેવાદારો		૧,૧૦,૦૦૦
(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ: રોકડ સિલક		૫૦,૦૦૦ ૩૬,૦૦૦
કુલ		૧૧,૦૬,૦૦૦

સંભવિત દેવું:

- ક્યું. પ્રેફરન્સ શેરનું ડિવિડન્ડ ચૂકવવાનું બાકી બે વર્ષનું.
- કર્મચારી અકસ્માત વળતરનો દાવો રૂ. ૫૦૦૦
ટ્રીબ્યુનલે મંજૂર કરેલ મૂડી ઘટાડાની યોજના નીચે મુજબ હતી:
 - દરેક ઇક્વિટી શેરનું રૂ. ૧૦ ના એક એવા પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલા શેરમાં વિભાજન કરવું.
 - વિભાજન બાદ ઇક્વિટી શેર, શેરદીઠ રૂ. ૬ સુધી ઘટાડવો.
 - ૧૦% ના ક્યું. પ્રેફરન્સ શેર, શેરદીઠ રૂ. ૩ થી ઘટાડવો.
 - બાકી પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડમાંથી પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોએ ૬૦% રકમ જતી કરી અને બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવવી.
 - ડિબેન્યર હોલ્ડરોએ ચઢેલ વ્યાજ પરનો હક્ક જતો કરવો અને ડિબેન્યરની લેણી રકમની અંશતઃ ચુકવણી પેટે રૂ. ૬૦,૦૦૦ ની કિંમતે (ચોપડા કિંમતે રૂ. ૪૦,૦૦૦) ફ્રિહોલ્ડ મિલકતો લઈ લેવાનું સ્વીકાર્યું.
 - બાકીની ફ્રિહોલ્ડ મિલકતોની કિંમત રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦ આંકવામાં આવી.
 - રોકાણો રૂ. ૮૦,૦૦૦ માં વેચવામાં આવ્યા.
- રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ના લેણદારોએ ૮૦% રકમ ઇક્વિટી શેરોમાં (દરેક રૂ. ૬ નો), ૫% રકમ રોકડમાં સ્વીકારી અને બાકી રકમ જતી કરી.
- કામદારનો અકસ્માતનો દાવો સ્વીકારી લેવામાં આવ્યો અને ચૂકવી આપવામાં આવ્યો.
- કંપનીએ નુકશાનીના દાવા પેટે ત્રીજા પક્ષ પાસેથી રૂ. ૨૦,૦૦૦ વસૂલ કર્યા જેનો ઉપયોગ મૂડી ખોટ લખી વાળવા માટે કરવો.
- જે દેવું નથી તેવી જમા બાકીનો ઉપયોગ મૂડી ઘટાડામાં કરવો.
- પટે રાખેલ મિલકતમાંથી રૂ. ૨૦,૦૦૦ માંડી વાળો.
- બાકી રહેલી રકમનો ઉપયોગ પ્લાન્ટ અને યંત્રોની કિંમત માંડી વાળવામાં કરવો.

ઉપરની માહિતી પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને મૂડી ઘટાડા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજનું હરસિધ્ધિ કંપનીનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમાબાકી	રૂ.
જમીન અને મકાન	૯,૦૦,૦૦૦	ઇક્વિટી શેરમૂડી	૧૨,૭૫,૦૦૦
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	૭,૫૦,૦૦૦	શેર જમી ખાતું	૭૫૦૦
ફર્નિચર	૧,૫૦,૦૦૦	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૩,૫૦૦
ખરીદી	૬,૭૫,૦૦૦	મૂડી અનામત	૪૧,૨૫૦
રોકડ અને બેંક	૩૬,૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૯૦,૦૦૦
લાંબાગાળાના રોકાણો	૩૭૫૦	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૫૨,૫૦૦
ઘાલખાધ	૧૧,૨૫૦	૧૦ % ડિબેન્યર	૧,૫૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	૪૫૦૦	વેચાણ	૧૩,૮૭,૫૦૦
ઓફીસ ખર્ચા	૬૦,૦૦૦	લેણદારો	૨,૨૫,૦૦૦
પગાર	૪૫,૦૦૦	દેવીફૂંડી	૧૫,૦૦૦
ઓડીટ ફી	૧૮,૭૫૦	નફા નુકસાનનું પત્રક	૬૦,૦૦૦
ડિરેક્ટર ફી	૧,૧૨,૫૦૦	(૧-૪-૨૨)	
ડિબેન્યર પર વ્યાજ	૭૫૦૦	જાહેર થાપણો	૪૫,૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૧,૨૫૦	પરચુરણ આવક	૬૭૪૦
જાહેરાત ખર્ચા	૧૨,૦૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૬૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ	૩૭,૫૦૦		
આવકવેરો	૩૭,૦૦૦		
દેવાદારો	૨૨,૫૦૦		
લેણીફૂંડી	૩૭,૫૦૦		
સ્ટોક(૧-૪-૨૨)	૧,૦૫,૦૦૦		
પેટન્ટ			
	૩૩,૭૫,૦૦		૩૩,૭૫,૦૦

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને કંપનીધારા, ૨૦૧૩ ના પરિશિષ્ટ ૩ મુજબના વાર્ષિકહિસાબો તૈયાર કરો.

- તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજનો આખર સ્ટોક રૂ. ૫૬,૨૫૦ નો હતો. જેમાંથી રૂ. ૧૨,૫૦૦ ની કિંમતના સ્ટોકનું બજારમૂલ્ય રૂ. ૧૬,૨૫૦ છે. રૂ. ૫૦૦૦ ના સ્ટોકનું બજારમૂલ્ય રૂ. ૨૫૦૦ છે. બાકીના સ્ટોકમાં રૂ. ૫૦૦૦ મરામત ખર્ચની જરૂરી છે.

2. કરવેરાની જોગવાઈ રૂ. ૧,૦૫,૦૦૦ રાખવાની છે.
3. દેવાદારો પર ૧૦% લેખે ધાલખાધ અને ૫% લેખે ધાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.
4. જમીન-મકાન ઉપર ૧૦% ના દરે અને અન્ય દ્રશ્ય મિલકતો ઉપર ૫% દરે ધસારાની જોગવાઈ કરવાની છે.
5. પ્રાથમિક ખર્ચા માંડી વાળો.
6. ચાલુ વર્ષના નફામાંથી રૂ. ૧૨,૫૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવાની છે.

Q.4 (અ) તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ ના રોજનું જીયાંશ લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

8

વિગત	નોંધ	રકમ રૂ.
(I) ઇક્વિટી અને દેવા		
(૧) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી :		
૩૯,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો પૂરા ભરપાઈ		૩,૯૦,૦૦૦
૧૦%ના ૧૬,૦૦૦ રૈડી. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો		૧,૬૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો: નફા નુકશાન ખાતું		૩,૭૦,૦૦૦
(૩) ચાલુ દેવા:		
(અ) વેપારી દેવા: લેણદારો		૫૦,૦૦૦
(બ) ટૂંકાગાળાની જોગવાઈઓ : પ્રોવિડન્ટ ફંડ		૪૨,૦૦૦
કુલ		૧૦,૧૨,૦૦૦
(II) મિલકતો		
(૧) બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		૬,૯૦,૦૦૦
(૨) ચાલુ મિલકતો		૩,૨૨,૦૦૦
કુલ		૧૦,૧૨,૦૦૦

૧ એપ્રિલ, ૨૦૨૩ ના રોજ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૨૦% પ્રીમિયમથી પરત કરવાના છે. ૧૨૦૦ પ્રેફ. શેરો માટે પ્રેફ. શેરહોલ્ડરોનો પત્તો મળ્યો નહિ, તેથી તેમને નાણા ચૂકવી શકાયા નહિ. બાકીના પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડર્સને નાણા ચૂકવી દેવામાં આવ્યા.

રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરની રકમ પરત કરવા જરૂરી રકમ નફા નુકશાન ખાતેથી મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવાની છે. મૂડી પરત અનામતની રકમમાંથી દર ત્રણ ઇક્વિટી શેરદીઠ એક ઇક્વિટી શેર બોનસ તરીકે આપવાનો છે.

ઉપરના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખી તેની અસરો આપ્યા બાદનું નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

(અ) શિવ લિ. ની તા. ૩૧-૩-૨૩ ના રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ છે:

	રૂ
૫૦૦૦ ઇક્વિટી શેરો દરેક રૂ.૧૦ નો પૂર્ણ ભરપાઈ	૫૦,૦૦૦
૨૫૦૦ ૭% ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦ નો રૂ. ૮ ભરપાઈ	૨૦,૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું (જમાબાકી)	૩૭,૫૦૦
૬% ના ડિવેન્યર્સ	૧૨,૫૦૦
પ્લાન્ટ મશીનરી	૪૫,૦૦૦
રોકાણો	૧૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

૧. રોકાણો રૂ. ૧૮,૭૫૦ માં વેચવામાં આવ્યા.
૨. ડિવેન્યર ૫% પ્રીમિયમે પરત કર્યા.
૩. પ્લાન્ટ-મશીનરીનું મૂલ્યાંકન રૂ. ૬૨,૫૦૦ કરવામાં આવ્યું.
૪. મૂડી પરત અનામતમાંથી દરેક ૪ શેરદીઠ ૧ શેર બોનસ આપવામાં આવ્યો.
૫. રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરો ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરવામાં આવ્યા. કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

૧. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સ
૨. રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરના નાણા પરત કરવા અંગે કંપનીધારા ૨૦૧૩ ની કલમ -૫૫ મુજબ જોગવાઈઓ
૩. બોનસ શેર અંગે SEBI ના માર્ગદર્શક સૂચનો
૪. મૂડી ઘટાડાની પદ્ધતિઓ

*****END*****